

2025-01-22

per e-post till
konsumentverket@konsumentverket.se

Förslag till Konsumentverkets föreskrifter om näringsidkares upplysningsskyldighet vid marknadsföring av konsumentkrediter (KOVFS 2025:X)

Svenska Bankföreningen har följande kommentarer på förslaget om föreskrifter.

Hur och när upplysningen ska lämnas

Det är önskvärt att det klargörs i föreskrift eller promemoria hur upplysningen ska lämnas i förhållande till övrig information som ska finnas med i marknadsföringen, till exempel hur information om effektiv ränta och varningsinformation ska prioriteras i marknadsföringen. Det kan också vara bra att specificera vad som omfattas i föreskrifterna, för att undvika missförstånd. Exempelvis omfattas inte bolån av informationskravet, vilket inte är tydligt i promemorian som handlar om kreditavtal generellt (jfr. undantagen angivna i 4 § konsumentkreditlagen).

Enligt promemorian ska upplysningen lämnas vid all marknadsföring av kreditavtal inbegripet alla de steg i näringsidkarnas ansökningsprocesser där kreditavtal marknadsförs. Bankföreningen har inte hittat stöd för ett sådant krav i lagen eller relevanta förarbetsuttalanden, eller i konsumentkreditdirektivet. Bankföreningen ser inte heller att det finns något behov av att upplysningen finns med i alla de steg i näringsidkarnas ansökningsprocesser där kreditavtal marknadsförs. Varje enskilt steg i en ansökningsprocess är inte heller att se som en separat marknadsföringsåtgärd. Det framkommer i förarbetsuttalandena att vid framtagande av föreskrifter bör näringsidkarnas intresse av att upplysningen inte ska orsaka dem omotiverade kostnader eller hinder beaktas. Svenska Bankföreningen anser att utifrån lagens utformning och syfte bör det vara både lämpligt och tillräckligt att upplysningen lämnas en gång i en ansökningsprocess.

Det finns också utmaningar vid marknadsföring i medier och kanaler där utrymmet är begränsat i tid respektive yta, så som i sociala medier eller i medier där varningsinformationen ska läsas upp, som i radioreklam. Det framkommer inte av föreskrifterna eller promemorian hur sådan marknadsföring ska hanteras. En annan aspekt är att Konsumentverket tidigare angett att sökträffar (t.ex. Google-träffar) också anses vara marknadsföring (se Konsumentverkets tematiska granskning

rörande angivande av information om insättningsgaranti vid marknadsföring av sparkonton). Fråga uppstår om det framöver inte kommer att vara möjligt för konsumenter att få fram information om kreditavtal genom att använda sökmotorn Google, då det finns begränsningar för antalet tillåtna tecken i en Google-träff (såväl organiska som köpta träffar)?

Upplysningens utformning

Symbolen

Svenska Bankföreningen delar inte Konsumentverkets bedömning att *"det är lämpligt att informationen i upplysningen kompletteras med en iögonfallande symbol för att konsumenten lätt ska kunna särskilja upplysningen från annan information i marknadsföringen. Därmed minimeras risken att konsumenten förbiser informationen."* Svenska Bankföreningen anser att det har funnits skäl för att den tidigare informationsbestämmelsen om högkostnads krediter innehöll en symbol utformad som en röd triangel, vilket allmänt uppfattas som en varning, då en högkostnads kredit ofta kan innebära en hög ekonomisk risk för konsumenten. Så är dock inte fallet vad gäller krediter i allmänhet.

Vad gäller symbolen, en röd triangel vilken allmänt uppfattas som en varningssymbol, delar inte Svenska Bankföreningen heller Konsumentverkets bedömning att upplysningens innehåll är objektivt och sakligt och inte av åsiktspåverkande eller opinionsbildande karaktär. En röd triangel kommer inte enbart att underlätta för konsumenten att särskilja upplysningen från annan information i marknadsföringen, utan kommer sannolikt också uppfattas av konsumenter som en varning i sig.

Det kan i samband härmed tilläggas att Läkemedelsverket redan under år 2005 beslutade att ta bort varningstrianglar från läkemedelsförpackningar avseende risken för påverkan av körförmågan. Bakgrunden härtill var att Läkemedelsverket ansåg att systemet med varningstrianglar på läkemedelsförpackningar med åren blivit föråldrat och, med ökat krav på information, framstod som ett onyanserat system som kunde vara missvisande för enskilda individer. Varningstriangeln ersattes därför med en information i bipacksedeln som betonade att det, vid bilkörning alltid är viktigt att själv bedöma sin körförmåga, oavsett vilket läkemedel man använder. Genom den nya informationen bedömdes individen få en mer nyanserad bild om bland annat risken för påverkan av körförmågan.

Kreditgivare informerar enligt lag om de kostnader som den erbjudna krediten innebär genom Standardiserad europeisk konsumentkreditinformation och i villkor för krediten. Detta kan enligt Svenska Bankföreningens bedömning likställas med information för läkemedel i en bipacksedel. Kostnadsinformationen för ett enskilt

krediterbjudande ger vidare en mycket mer nyanserad bild av risken för den enskilda individen än en generell varningstriangel på samtliga krediter som riskerar att komma urholka syftet med upplysningen. Upplysningen borde därför istället inriktas på en uppmaning till individen att läsa given kostnadsinformation.

Svenska Bankföreningen anser att informationen i upplysningen inte bör åtföljas av en symbol i form av en röd triangel. Det följer inte heller av konsumentkreditdirektivet eller av konsumentkreditlagen att informationen i upplysningen ska åtföljas av en symbol, eller att denna ska vara utformad som en triangel eller en varning.

Texten i upplysningen

Lagtexten om information om risker med skuldsättning är oförändrad i förhållande till tidigare bestämmelse om högkostnadskrediter, men informationstexten ska nu vara betydligt längre när kravet ska gälla fler krediter än högkostnadskrediter. Detta kan uppfattas som en skärpning, men det framkommer dock inte varför. Rörande varningstexten kan en konsument få en betalningsanmärkning även om konsumenten inte betalar en delskuld i tid, vilket medför att termen "hela skulden" blir missvisande. Formuleringen att "prata med någon om din ekonomi" är därutöver något annat än att vända sig till någon för att "få stöd i budget- och skuldfrågor".

Tillgänglighetskrav i lag

Bankföreningen undrar även hur varningstexten och symbolen förhåller sig till tillgänglighetslagstiftningen vad gäller banktjänster, samt krav på tillgänglighetsanpassad information på myndigheters webbplatser. Bankföreningen ser fram emot att det material som Konsumentverket kommer att tillhandahålla på myndighetens webbplats även är tillgänglighetsanpassat.

Ikraftträdande och tillsyn

Bankföreningen ifrågasätter tidpunkten för ikraftträdandet med tanke på tiden det kan ta att uppdatera system och skrift, såsom tryckt material, trycksaker med mera. Det kan ifrågasättas om det är praktiskt görligt att få allt uppdaterat till den 1 mars 2025 om föreskriften slutligen beslutas runt månadsskiftet januari/februari. Föreskriftens krav omfattar ju inte bara ny marknadsföring, utan även existerande kommunikation bland annat i bankers appar och internetbanker. Sådana ändringar tar regelmässigt mer än en månad att genomföra.

Svenska Bankföreningen hoppas att Konsumentverket i sin tillsyn har möjlighet att ta hänsyn till att den mycket korta implementeringstiden för både lagen och föreskrifterna innebär avsevärda utmaningar för berörda näringsidkare att få upplysningen på plats i tid i existerande kommunikation.

Svenska
Bankföreningen
Swedish Bankers' Association

4 (4)

SVENSKA BANKFÖRENINGEN

Hans Lindberg